

YO-info

Lammin lukio 12.11.2024

YO-tutkinnon rakenne

- tutkintoon on sisällytettävä vähintään **viiden** tutkintoaineen kokeet (sis. vähintään **yksi pitkän oppimäärän koe**)

- kokelaan ei tarvitse ilmoittaa etukäteen, mitkä kokeet ovat tutkintoon vaadittavia kokeita, vaan ylioppilaaksi voi valmistua millä tahansa kokeiden yhdistelmällä, joka täyttää vaaditut ehdot
- kaikki kokeet ovat osa yo-tutkintoa ja ne listataan samantarvoisesti yo-todistukseen

ILMO-työkalu

- ILMO-työkalun avulla voi kokeilla, millaisilla aineyhdistelmillä ylioppilastutkinnon voi suorittaa uuden tutkintorakenteen mukaisesti (<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>)

Tuleeko sinusta ylioppilas?

FI SV

Valittu opetuskieli: Suomi

Valitse kirjoitettavat aineet

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

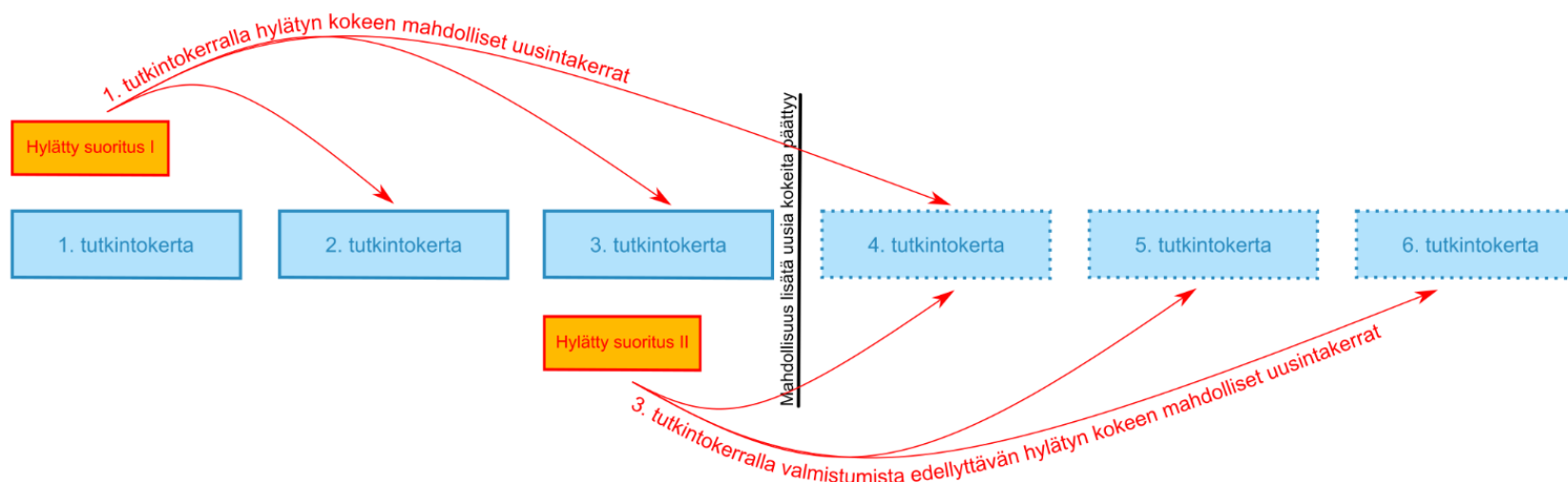
Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

YO-tutkinnon suorittaminen

- YO-tutkinto on suoritettava **enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana**.
 - esim. S2024, K2025, S2025
- Voit lisätä tutkintoosi uusia aineita näiden kolmen tutkintokerran aikana.
- Hylätyn kokeen saat uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Muita ohjeita

- Toisen kotimaisen kielen pitkän oppimäärän kokeen sijasta kokelas voi halutessaan tehdä toisen kotimaisen kielen äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen.
- Voit suorittaa tutkinnossasi **eri tason kokeita samasta oppiaineesta**, esimerkiksi lyhyen matematiikan kokeen ja pitkän matematiikan kokeen.
 - vain toinen saman aineen kokeista voi kuitenkin kuulua tutkintoon vaadittavien viiden kokeen joukkoon
 - vaikka eri oppimäärien suorittaminen on mahdollista, kokelaan kannattaa ensisijaisesti osallistua ja valmistautua sen oppimäärän kokeeseen, jota hän on opiskellut
 - kahden oppimäärän suorittaminen voi antaa **lisäturvaa**, jos kokelas on epävarma hyväksytyn arvosanan saavuttamisesta
 - matematiikan eri oppimäärän kokeita ei voi suorittaa samana koepäivänä, joten suoritukset on jaettava eri tutkintokerroille

Koepäivät ([k2025](#))

- ti 11.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
- to 13.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (ENC, SAC, RAC)
- pe 14.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
- ma 17.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä (ENA)
- ke 19.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 21.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- ma 24.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (RUA, RUB)
- ke 26.3. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

Tutkinnon [hajauttamissuositus](#) Lammin lukiossa

- syksyn tutkinto: TE, GE, FI, RA, KE
- kevään tutkinto: muut

Tutkintoon ilmoittautuminen

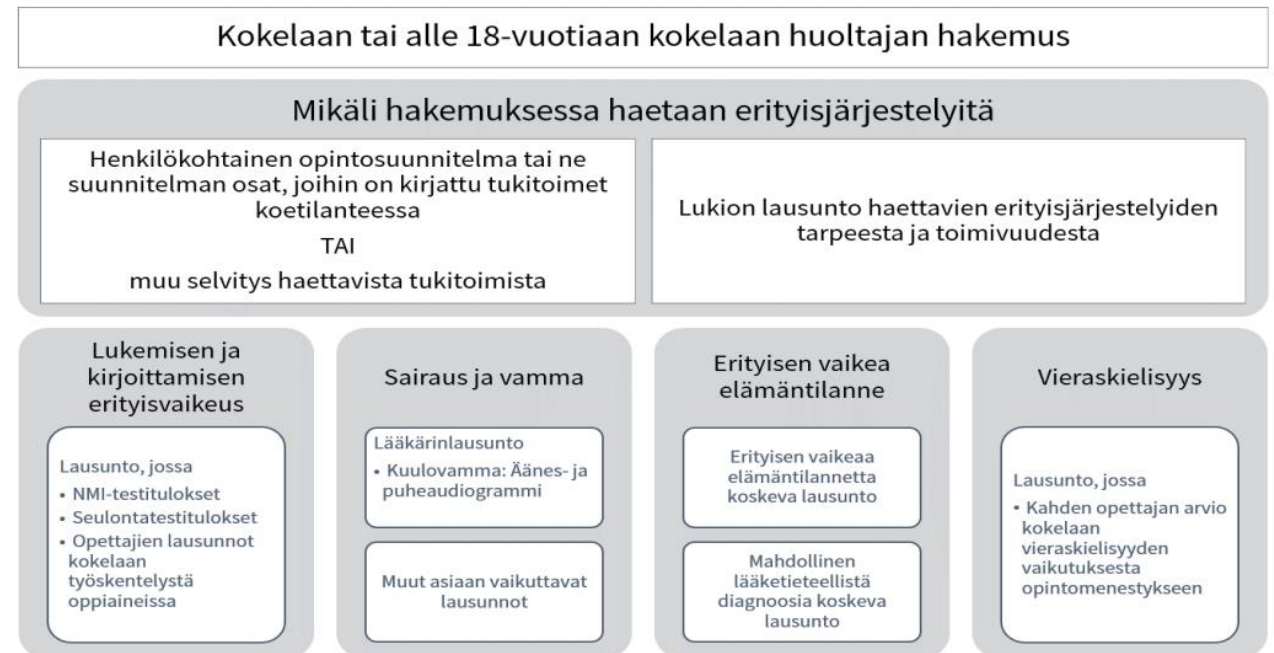
- Syksyn yo-tutkinnon tulokset ovat koululla 14.11.2024.
- Ilmoittaudu kevään tutkintoon Wilmassa 14.-28.11.2024.
 - Ohjeistus: vs. rehtori Jouko Töyry ja Opo Raija Markkanen. Tarkista, että ilmoittautumistiedot ovat oikein!
 - Tarkista, annatko koululle ***oikeuden julkaista tiedon yo-tutkinnon suorittamisesta.***
 - Tulosta yo-ilmoittautumislomake ja palauta allekirjoitettuna määräaikaan mennessä.
- Täytä samalla myös yo-suunnitelmalomake.
- **Palauta lomakkeet kansliaan koulusihteerille suoraan** (tarvittaessa peltiseen postilaatikkoon).
- Muista, että ilmoittautuminen on **sitova**.
 - Jälkikäteen et voi muuttaa aineyhdistelmää tai kokeen tasoa.
 - Jos jäät pois kokeesta, johon olet ilmoittautunut ja johon sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi ja koe katsotaan hylätyksi.
- Määräajan päätyttyä ilmoittautuminen vaatii erityisen painavia syitä.
- Voit peruuttaa ilmoittautumisen kevään tutkintoon viimeistään 1.12. (kirjallinen ilmoitus rehtorille).

Oikaisuvaatimus

- Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia lautakunnalta oikaisua. [Oikaisuvaatimuksen](#) tekeminen maksaa 56 euroa. Maksu palautetaan, jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pelkän pistemäärän korottamiseen.
 - Kokelas itse
 - Alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja
 - Asiamies, jolle kokelas on antanut valtakirjan
- Syksyn 2024 tutkinnon osalta oikaisuvaatimukset tulee jättää 15.-29.11.2024.
 - Oikaisuvaatimus tehdään ensisijaisesti verkkopalvelussa osoitteessa kokelas.ylioppilastutkinto.fi.

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

- Voidaan huomioida sairaus tai vamma, kuulovamma, näkövamma, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus, erityisen vaikea elämäntilanne tai opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat).
- Ensisijaisesti huomioidaan **erityisjärjestelyin** (esim. lisäaika), joita on erikseen hyvissä ajoin haettava (ohjaus: **erityisopettaja ja apulaisrehtori**).
- Lausunnot ja hakemukset on toimitettava YTL:lle viim. 30.4. (syksyn tutkinto) tai viim. 30.11. (kevään tutkinto).

Osallistumisoikeus

- Sinulla on osallistumisoikeus, kun olet suorittanut
 - pakolliset kurssit aineessa, jonka kokeeseen osallistut
 - 6 op vieraassa kielessä, jossa ei ole pakollisia kursseja (esim. B3-kielet SA ja RA)
 - äidinkielessä pakolliset kurssit ennen ensimmäiseen äidinkielen kokeeseen osallistumista

Hylätyn kokeen uusiminen

- Hylätty arvosana ei vaaranna tutkinnon valmistumista, kunhan tutkinnon edellyttämiä kokeita on sopiva yhdistelmä suoritettuna.
- **Hylätyn kokeen** saat uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.
- **Tutkinnon suorittanut** saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.
- Kun uusit hylätyn kokeen, halutessasi **voit vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen**. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintoosi sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe.
- Jos määräaika kuluu umpeen tai jos et suorita hyväksytysti kolmannellakaan uusimiskerralla, koko tutkinto on suoritettava uudelleen.
 - Aiemman hylätyn tutkintoyrityksen hyväksytty koe voidaan lukea mukaan uuteen tutkintoon kuuden seuraavan koekerran ajan.
- Hylätystä kokeesta ei tule merkintää todistukseen (hylätty arvosana kuitenkin merkitään todistukseen, jos kokelas suorittaa tutkinnon hylätyn arvosanan estämättä = kompensatio)
- **Voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita**, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa. Tämä voi esim. helpottaa mahdollisten kompensatiopisteiden saamista.

Hyväksytyn kokeen uusiminen ja tutkinnon täydentäminen

- Hyväksytyn kokeen saat uusia niin monta kertaa kuin haluat ja silloin kuin haluat riippumatta siitä, milloin koe on suoritettu.
- Kun olet suorittanut yo-tutkinnon, voit täydentää sitä uusilla kokeilla, joista saat erillisen todistuksen.

Kompensaatio

- Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin kokeesta.
- Vain yhden hylätyn kokeen voi kompensoida.
- Kompensaatiossa otetaan huomioon vain tutkintoon vaadittavat 4 koetta, joista kertyy eniten kompensatiopisteitä (L = 7, E = 6, M = 5, C = 4, B = 3, A = 2). Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensatiopisteitä.
- Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen hyväksytyn arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeesta.
- Huomioi, että voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa.
- Jos haluat kieltää kompensaation, siitä on ilmoitettava rehtorille kirjallisesti (syksyn tutkinnossa 4.11. ja kevään tutkinnossa 5.5.).

Tutkintomaksut

- Jos olet maksuttomuuden piirissä, voit suorittaa **maksuttomasti viisi ensimmäistä tutkintoon sisältyvää koetta**.
 - Jos saat jostain näistä viidestä kokeesta hylätyn, voit osallistua kyseisen saman kokeen uusintaan ilman maksua.
 - Hylätyn kokeen uusimisesta peritään maksu seuraavissa tapauksissa
 - Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen.
 - Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
 - Kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.
 - Hyväksytyn kokeen uusimisesta peritään aina maksu. Ylioppilastutkinnon valmistumisen jälkeen suoritetuista kokeista peritään aina maksu.
- Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy, kun saat ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi. Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täytät 20 vuotta.

Tutustu myös näihin

- [Tietoa kokelaille \(23.10.2023\)](#)
- [Koetilaisuuden kulku](#)
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit (<https://cheat.abitti.fi>)
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori (<https://math-demo.abitti.fi>).
- [Ylioppilastutkintolautakunnan yleiset määräykset ja ohjeet \(5.6.2024\)](#)